

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaeptsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaeptsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kristiania Borger- og Realskole

BERETNING

om

skolens virksomhet i aarene 1913—1916

Ved

SKOLENS REKTOR

Kristiania
Johansen & Nielsens boktrykkeri
1917

Kristiania Borger- og Realskole

BERETNING

om

skolens virksomhet i aarene 1913—1916

Ved

SKOLENS REKTOR

Kristiania
Johansen & Nielsens boktrykkeri
1917

INDHOLD

	Side
I. Skolens forstanderskap	3
II. Skolens lærerpersonale	5
III. Elevene	12
IV. Fagfordelingen	13
V. Timefordelingen	19
VI. Undervisningen	20
VII. Eksamener	27
VIII. Skolens bibliotek og samlinger	28
IX. Ekstrakt av skolens regnskaper	29

I. SKOLENS FORSTANDERSKAP.

Kristiania skolestyre er skolens forstanderskap. Det bestaar av 35 medlemmer, deriblant de kommunale middelskokers rektorer, som deltar i behandlingen av saker som vedkommer deres skole. Skolestyrets middelskolekomité, som forbereder middelskolesaker til behandling i skolestyret, har i treaaret 1913—16 hat følgende sammensætning :

2det halvaar 1913:

Advokat *Skjelderup* (formand).

Instrumentmaker *O. G. Gjøsteen*.

Lærerinde frk. *Anna Rogstad*.

Murmester *Johnsen*.

Fru *Fernanda Nissen*.

Bankchef *With*.

Frk. *Backer* (lærerindernes repræsentant).

Overlærer *Østbye* (lærernes repræsentant).

I 1914:

Instrumentmaker *O. G. Gjøsteen* (formand).

Overlærer *Hoversholm* (næstformand).

Lærerinde frk. *Anna Rogstad*.

Murmester *Johnsen*.

Bankchef *With*.

Lærer *P. Kviberg*.

Frk. *Backer*,

Overlærer *Østbye*.

I 1915:

Instrumentmaker *O. G. Gjøsteen* (formand).

Overlærer *Hoversholm* (næstformand).

Lærerinde frk. *Anna Rogstad*.

Overlærer *Haugerud*.

Fru *Borell*.

Frk. *Backer*.

Overlærer *Vartdal* (lærernes repræsentant).

I 1916:

De samme som i 1915, med undtagelse av at overlærer *Alfsen* avløste overlærer *Vartdal*.

Desuten deltar middelskolens rektorer i komiteens møter i saker som vedkommer deres skole.

II. SKOLENS LÆRERPERSONALE.

Ved begyndelsen av skoleaaret 1915—16 skulde efter bestemmelsen skolens lærerpersonale og elever overflyttes til den nye Fagerborg middelskole i Pilestrædet 105 B. Da bygningen imidlertid ikke blev færdig til indflytning før til nytaar 1916, fordeltes fra skoleaarets begyndelse av indtil nytaar skolens elever med lærerpersonale som eftermiddagsskole i Borgerskolens lokale og Den tre-aarige middelskole i Akersgaten. Fra skoleaarets begyndelse i august flyttet ind i Borgerskolens lokale som formiddags-skole de klasser av Den tre-aarige skole som indtil da hadde hat eftermiddagsundervisning i Akersgatens skole. Deres lærere fulgte med, og som ny rektor ved Borger-skolen ansattes tidligere overlærer ved Den tre-aarige skole, Brinchmann. Ved siden av de 12 tre-aarige klasser, som utgjorde hovedbestanden av elevene, blev der tilbake av de gamle 4-aarige klasser 1 tredieklasse og 2 andenklasser. Desuten blev der optat 4 fire-aarige første-klasser, av hvilke de 3 av pladshensyn maatte anbringes om eftermiddagen.

LÆRERPERSONALET 1913—14 OG 1914—15.

Overlærer *Andreas Lund*, som hadde virket ved sko-len siden 1878, avgik ved døden i oktober 1913. Hans timer besørgetes ut skoleaaret av kand. teol. *Hans Lød-rup* (f. 1876, kand. teol. 1900, lærer ved skolen 1902—07, flere aar hjælpeprest til Norstrand og derefter, 1909

—13 sjømandsprest i Cardiff), som i august 1914 blev overlærer ved skolen.

Overlærer *Nils M. Vartdal* (ansat her ved skolen 1901) døde i juni 1915 efter at ha været syk fra april maaned. I denne tid besørgedes hans timer ved cand. mag. *G. W. Oftedahl*.

Andre længere vikariater utførtes av frk *Louise Bentzen* (for frk. *E. Heber*, som var syk ca. 3 maaneder i skoleaaret 1914—15), cand. teol. *O. Flæten* og stud. real. *J. Buschmann*.

Fra august 1913 ansattes som overlærere: Kand. teol. *Jørg. E. Møller* (f. 1868, kand. teol. 1893, klasse-lærer ved Drammens høiere almenskole 1894—1900, bestyrer av Vestre Fredriksstad pikeskole 1900—08, adjunkt ved Fredriksstad kommunale høiere almenskole 1908—13).

Anders Kristian Helgesen Søgaard (f. 1883, kand. real. 1909, lærer ved Frogner høiere almenskole 1909—10, adjunkt i Drammen 1910—13).

Nils Kristian Vatne (f. 1876, kand. mag. 1907, lærer ved Sandnes komm. middelskole 1907—10 og ved Stavanger off. skole 1910—13).

Henrik Kristian Thorsen (f. 1875, kand. mag. 1901, lærer ved St. Hanshaugens høiere almenskole 1902—13).

Som lærerinde ansattes frøken *Odlaug Søraas* (f. 1885, fra 1905—11 lærerinde ved Nissens skole og fra 1911—13 ved Kr.a folkeskole).

Som timelærer arbeidet i dette skoleaar: Kand. mag. Kolbjørn Koppang, stud. real. J. Buschmann, kand. philos. Fr. Bugge, Johan Holmøy, stud. mag. M. Østlid, stud. mag. Bj. Bøckmann og frk. Astrid Jessen samt kand. teol. O. Flæten.

Fra august 1914 ansattes som overlærere: *Thomas Johannes Jessen* (f. 1878, kand. mag. 1903, lærer ved Frogner høiere skole 1903—04, adjunkt ved Fr.stad komm. høiere skole 1905—14).

Arnold Bekker (f. 1881, kand. mag. 1907, lærer ved Vestheim høiere skole 1907—14).

Thomas Ingvald Bye (f. 1883, kand. mag. 1909, lærer ved Fr.stad komm. høiere skole 1909—10, ved Aars og Voss skole 1910—11, ved Hønefoss middelskole 1911—14).

Som lærerinder ansattes fra samme tid: Fru *Anna Qvam-Halvorsen* (f. 1863, i mange aar lærerinde og senere bestyrerinde ved Qvams skole, Kristiania).

Frk. *Margit S. Børresen* (f. 1879, lærerinde ved Christies skole, Trondhjem, fra 1903—10 og ved Fredriksstad høiere skole fra 1910—14).

Lærerpersonalet bestod saaledes i 1914—15 av:

Holst, Victor, rektor. Født 1862, kand. mag. 1886, lærer ved skolen 1887, inspektør 1897, overlærer 1901, rektor august 1909.

Herrestad, Carl R., inspektør. Født 1859, kand. mag. 1885, ansat 1893, overlærer 1901, inspektør august 1909.

Nielsen, Margrethe, inspektrice. Født 1863, ansat 1901, inspektrice august 1902.

Raabe, Jens Johan P. S., overlærer. Født 1861, kand. mag. 1886, ansat 1892, overlærer 1901.

Dahl, Ole Christian, overlærer. Født 1863, kand. teol. 1889, ansat 1897, adjunkt 1901, overlærer 1909.

Vartdal, Nils M., overlærer. Født 1860, kand. mag. 1888, ansat som adjunkt 1901, overlærer 1909. Død 12. juni 1915.

Domaas, Olaf, overlærer. Født 1867, kand. real. 1892, ansat 1894, adjunkt 1902, overlærer 1910.

Andresen, Hans Magnus, overlærer. Født 1869, kand. real. 1894, adjunkt 1902, overlærer 1913.

Næss, Arnt H., overlærer. Født 1866, kand. mag. 1902, ansat 1892, adjunkt 1908, overlærer 1913.

Heuch, Peter Andreas, overlærer. Født 1865, kand. teol. 1890, kand. mag. 1897, adjunkt 1909, overlærer 1913.

- Rogstad*, Trond O., overlærer. Født 1861, kand. teol. 1890, kand. mag. 1898, adjunkt 1912, overlærer 1913.
- Drougge*, Chr. Aug., overlærer. Født 1870, kand. teol. 1876, adjunkt 1911 (tiltraadte 1. jan. 1912), overlærer 1913.
- Holmen*, Harald Oskar, overlærer. Født 1879, kand. real. 1905, adjunkt 1912, overlærer 1913.
- Lødrup*, Hans, overlærer. Født 1876, kand. teol. 1900, overlærer 1914.
- Vatne*, Nils Kristian, overlærer. Født 1876, kand. mag. 1904, overlærer 1913.
- Møller*, Jørg. E., overlærer. Født 1868, kand. teol. 1893, overlærer 1913.
- Søgaard*, Anders Kristian Helgesen, overlærer. Født 1883, kand. real. 1909, overlærer 1913.
- Thorsen*, Henrik Kristian, overlærer. Født 1875, kand. mag. 1901, overlærer 1913.
- Jessen*, Thomas Johannes, overlærer. Født 1878, kand. mag. 1903, overlærer 1914.
- Bekker*, Arnold, overlærer. Født 1881, kand. mag. 1907, overlærer 1914.
- Bye*, Thomas Ingvald, overlærer. Født 1883, kand. mag. 1909, overlærer 1914.
- Gran*, Torstein O., klasselærer. Født 1852, seminarist 1873, ansat 1885.
- Staver*, Alf, lærer i gymnastik og sang. Født 1874, student 1894, officer 1895, seminarist 1876, utexaminert fra centralskolen 1899, ansat 1898.
- Løvdal*, Karl J. B., lærer i sløid. Født 1864, ansat 1899.
- Solberg*, Ole H., lærer i sløid og sang. Født 1875, seminarist 1896, ansat 1901.
- Hjerlow*, Ragnvald A., lærer i tegning. Født 1863, landskapsmaler, ansat 1902.
- Qville*, A., lærer i gymnastik. Født 1877, kaptein 1906, ansat 1912.

Bugge, Fr., lærer i tegning. Født 1866, kand. fil. 1887, ansat 1912.

Smith, Johs. N., lærer i naturfag. Født 1870, seminarist 1893, ansat 1912.

Buschmann, G., stud. real., lærer i regning og naturfag, ansat 1914.

Flæten, O., kand. teol., lærer i religion, ansat 1914.

Østlid, M., stud. mag., lærer i norsk og tysk, ansat 1914.

Buschmann, Johan. stud. real., lærer i regning, ansat 1914.

Koppang, Kolbjørn, kand. mag., ansat 1912.

Holmøy, Johan, seminarist, ansat 1913.

Backer, Janny, lærerinde. Født 1873, kand. fil. 1894, ansat 1901.

Marstrander, Elisabeth S., lærerinde. Født 1873, kand. fil. 1896, ansat 1902.

Heber, Elisabeth D., lærerinde. Født 1870, ansat 1904.

Knap, Birgit, lærerinde. Født 1872, ansat 1908.

Wulff-Engh, Marie, lærerinde. Født 1874, ansat 1912.

Søraas, Odlaug (senere fru *Søgaard*). lærerinde. Født 1885, ansat 1913.

Qvam-Halvorsen, Anna, frue, lærerinde. Født 1863, ansat 1914.

Børresen, Margit S., lærerinde. Født 1879, ansat 1914.

Ravnsborg, Kirsten, lærerinde i gymnastik og haandgjerning. Født 1874, ansat 1901.

Iversen, Astrid, lærerinde i gymnastik og haandgjerning. Født 1892, ansat 1912.

I skoleaaret 1915—16 bestod lærerpersonalet av:

Lærere i fuld post:

Brinchmann, J. Ludv. H., rektor. Født 1862, kand. mag. 1885, ansat august 1915.

Alfsen, Magnus, overlærer og inspektør. Født 1870, kand. real. 1894, ansat august 1915.

Andersen, A. J., overlærer. Født 1881, kand. mag. 1905, ansat august 1915.

Myhre, Albert, overlærer. Født 1865, kand. real. 1890, kand. mag. 1904, ansat august 1915.

Nyquist, Paul, overlærer. Født 1868, kand. real. 1894, ansat august 1915.

Ore, M. B. Ø., overlærer. Født 1870, kand. filos. 1897, lærerskoleeksamen 1889, ansat august 1915.

Russ, Alfred, overlærer. Født 1868, kand. teol. 1896, ansat august 1915.

Sandvik, Ole Mørk, overlærer. Født 1875, kand. teol. 1902, ansat august 1915.

Sommerfeldt, A. H., overlærer. Født 1877, kand. mag. 1902, ansat august 1915.

Fru Klingenberg, Christine Rolfsen, inspekterice. Født 1867, artium 1891, ansat august 1915.

Frk. Bødtker, Agnes, lærerinde. Født 1878, eksamen ved Olaf Bergs lærerindeskole 1897, ansat august 1915.

Frk. Ilsaas, Ingeborg, lærerinde. Født 1883, eksamen ved Alfsen og Knaps lærerindeskole 1902, ansat august 1915.

Frk. Kielland, Eugenia, lærerinde. Født 1878, eksamen ved Olaf Bergs lærerindeskole 1898, artium 1914. Ansat august 1915.

Ovennævnte overlærere og lærerinder, som underviste i de tre-aarige klasser, var tidligere ansat ved Den tre-aarige middelskole i Akersgaten, undtagen overlærer Ore, som tidligere var ansat ved Kristiania folkeskole, og overlærer Russ samt frk. ne Bødtker og Kielland, som tidligere var ansat ved private skoler i Kristiania.

Ved de 4-aarige klasser var følgende fast ansatte lærere:

Koppang, Kolbjørn, overlærer. Født 1881, kand. mag. 1908, ansat august 1915.

Sæther, Arne, overlærer. Født 1878, kand. mag. 1904, ansat august 1915.

Winsnes, Hannibal, overlærer. Født 1873, kand. real. 1898, ansat august 1915, men tiltraadte ikke, da han fik et aars utsættelse. I hans sted ansattes som konstituert

stud. real. *P. Mæland*, der imidlertid over jul maatte forlate sin stilling av helbredshensyn. Hans post blev overtat for en væsentlig del av stud. filol. *M. Hansen*; endel av hans timer blev overtat av kolleger.

Frk. Schiørn, Thekla, lærerinde. Født 1880, eksamen ved Olaf Bergs lærerindeskole 1898, ansat august 1915.

Frk. Schjetlein, Dagny, lærerinde. Født 1884, artium, eksamen Kristiania lærerskole 1907, ansat august 1915.

Endvidere underviste i enkelte fag og timer følgende timelærere:

A. Solheim, stud. filol., født 1885, lærer i sløid og skriving.

F. Bugge, kand. filos., født 1866, lærer i tegning.

I. A. Tyrihjell, lærer ved folkeskolen, født 1876. do. do.

M. Holmøy, født 1887, lærer i sløid.

K. Løvdal, født 1864, do. do.

T. Heyerdahl-Larsen, kaptein, født 1880, lærer i gymnastik.

Frk. Eilertsen, Thea, født 1865, lærerinde i gymnastik.

Frk. Iversen, Astrid, født 1892, do. do.

Frk. Smith, Linken, født 1866, lærerinde i haandgjerning.

O. Flæten, født 1890, kand. teol. 1913.

H. Holmen, overlærer, født 1879, kand. real. 1905.

J. Jacobsen, overlærer, født 1867, kand. mag. 1892.

O. Solberg, født 1875, lærer i sløid.

H. Solheim, født 1861, lærer i skriving og tegning.

H. Staver, lærer ved folkeskolen, født 1871, lærer i sang:

Fru Bahr, Lully, født 1875, lærerinde i norsk.

Frk. Lysholm, Hedvig, født 1863, lærerinde i tysk.

Skolens kasserer var i 1913—16 klasselærer *T. C. Gran* fra august 1901.

Skolelæge var dr. med. *Jens Bugge* fra februar 1902. Fra 1915—16 dr. med. *Fr. Grøn*.

Vaktmester er *Ole Taugbøl* fra mars 1906.

III. ELEVENE.

Tilstrømningen av elever var fremdeles i stigning, hvorfor der fra aug. 1913, 1914 og 1915 efter skolestyrets beslutning yderligere blev sat igang flere 1ste klasser. De klasser som ikke fik plads om formiddagen, blev undervist om eftermiddagen.

I 1913 blev anmeldt 347 elever og optat 288

I 1914 " " 353 " " 323

I 1915 blev af de til de 4-aarige middelskoler nyanmeldte elever, ved Borgerskolen optat 145, fordelt i 4 1ste klasser, hvorav 1 guttekasse, de øvrige blandingsklasser. 3 1ste klasser blev i 1915—16 undervist om eftermiddagen.

Ved begyndelsen af 1915—16 oprettedes Fagerborg middelskole. Da dens nye lokaler i Pilestrædet 105 B ikke blev færdig før til nytaar 1916, fordeltes indtil da dens 28 klasser, som bestod af 21 klasser av Borgerskolens gamle elever og 7 nye 1ste klasser, som eftermidagsklasser i Borgerskolens og Den 3-aarige middelskoles lokaler. Av Borgerskolens gamle elever blev tilbage paa denne skole kun 1 3die klasse og 2 2den klasser. Disse 3 klasser sammen med de nyoptagne 4 1ste klasser utgjorde da i 1915—16 Borgerskolens 4-aarige klasser — tils. 7. Foruten disse anbragtes paa Borgerskolen 12 3-aarige klasser, nemlig 1 3die klasse og 5 2den klasser, som tidligere hadde hat sit lokale i Den 3-aarige middelskole i Akersgaten som eftermidagsklasser, samt 6 1ste klasser.

OVERSIGT OVER KLASSETALLET I 1913—16.

	4-aarige klasser				3-aarige klasser			Tilsammen	Derav som efterm. klasser
	I	II	III	IV	I	II	III		
1913—14	8	7	6	4				25 klasser	9
1914—15	9	8	7	6				30 "	14
1915—16	4	2	1	"	6	5	1	19 "	3

Følgende tabel viser elevantallet:

	September 1913	April 1914
Gutter	488	473
Piker	356	344
<hr/>		
Sum	844	821
	September 1914	April 1915
Gutter	564	558
Piker	414	404
<hr/>		
Sum	978	962
	September 1915	April 1916
Gutter	313	302
Piker	310	284
<hr/>		
Sum	623	586

Som det sees av ovenstaaende, var avgangen av elevene i 1915—16 meget sterk, ca. 6 pct. Avgangen var sterkest i de 3-aarige klasser. Elevtallet i 1ste klasserne var ved optagelsen ca. 36. Gjennemsnitsalder ved optagelse i 1ste klasse 4-aarig var 12 aar, i 1ste klasse 3-aarig vel 14 aar.

IV. FAGFORDELINGEN.

Her hitsættes fagfordelingen for 1915—16:

De 4-aarige klasser.

Overlærer Sæther:

Norsk 3, 2 a	8 t.
Tysk do.	10 t.
Historie do.	5 t.
Historie 1 a	3 t.

————— 26 timer.

Overlærer Koppang:

Norsk 1 c-d	10 t.
Tysk 1 a-b d	18 t.
Historie 1 c	3 t.
Geografi 1 c	2 t.
Sang 2 b, 1 a-d	3 t.

36 timer,

hvorav 9 ekstratimer.

Stud. real. Mæland:

Naturfag 3, 2 a-b	6 t.
Matematik 3, 2 a-b, 1 a	21 t.

27 timer.

Frk. Schjetlein:

Engelsk 3, 2 a-b	15 t.
Geografi 3, 2 a-b, 1 a	8 t.
Historie 2 b	2 t.

25 timer.

Frk. Schiørn:

Geografi 1 b-d	4 t.
Naturfag 1 a-b d	9 t.
Matematik 1 b-c	12 t.

25 timer.

Kand. teol. Flæten:

Religion alle klasser	14 t.
Norsk 2 b, 1 a	9 t.

23 timer.

Overlærer Myhre:

Norsk 1 b	5 timer.
---------------------	----------

Frk. Lysholm:

Tysk 2 b	5 timer.
--------------------	----------

Overlærer Jacobsen:

Tysk 1 c	6 timer.
--------------------	----------

Fru Bahr:

Historie 1 b-d 6 timer.

Frk. Støp:

Naturfag 1 c 3 timer.

Overlærer Holmen:

Matematik 1 d 6 timer.

Kand. A. Solheim:

Skrivning 3, 2 a-b, 1 a 4 t.

Sløid 1 b. 2 t.

6 timer.

Lærer H. Solheim:

Skrivning 1 b c d 3 t.

Tegning 1 d 2 t.

5 timer.

Overlærer Alfsen:

Tegning 1 b c 4 timer.

Kand. F. Bugge:

Tegning 3, 2 a-b 5 timer.

Lærer Tyrihjell:

Tegning 1 a 2 timer.

Kapt. Heyerdahl-Larsen:

Gymnastik gutter 9 timer.

Frk. Eilertsen:

Gymnastik piker 3 timer.

Frk. L. Smith:

Haandgjerning piker.

Frk. A. Iversen:

Gymnastik piker 6 timer.

M. Holmøy, K Løvdal, O. Solberg:

Sløid

Lærer H. Staver:

Sang 3, 2 a, 1 b c 4 timer.

De 3-aarige klasser.

Rektor:

Tysk 2 e 5 t.

Engelsk 3 7 t.

————— 12 timer.

Overlærer Alfsen (inspektør):

Matematik 3, 2 c, 1 a 15 t.

Naturfag 3 3 t.

Eftermiddag 4 t.

————— 22 timer,

hvorav 2 ekstra.

Overlærer Myhre:

Engelsk 2 a-d 14 t.

Norsk 2 d 4 t.

Tysk 2 b 5 t.

Historie 2 a 3 t.

————— 26 timer.

Overlærer Nyquist:

Geografi 3, 2 b c d 8 t.

Matematik 2 a-b, 1 b 15 t.

Naturfag 2 a b c, 1 a-b 12 t.

————— 35 timer,

hvorav 8 ekstra.

Overlærer Andersen:

Norsk 2 a e 8 t.

Tysk 1 b c 12 t.

Engelsk 2 e 7 t.

Geografi 2 a, 1 b d f 8 t.

————— 35 timer

hvorav 9 ekstra.

Overlærer Sandvik:

Religion 3, 2 abc, 1 ab	11 t.
Norsk 1 b-c	12 t.
Historie 3	3 t.
	————— 26 timer.

Overlærer Sommerfeldt:

Norsk 2 b-c	8 t.
Tysk 2 d, 1 a	11 t.
Historie 2 b-c	6 t.
Geografi 1 a	2 t
	————— 27 timer

Overlærer Ore:

Matematik 1 c	5 t.
Naturfag 1 c	3 t.
Tegning 2 e	1 t.
	————— 9 timer.

(Læste resten av sine timer
ved Akersgatens skole).

Overlærer Russ:

Religion 2 d-e, 1 c-f	12 t.
Norsk 1 d	6 t.
Historie 1 def	9 t.
Sang 1 a-f	6 t.
	————— 33 timer,

hvorav 6 ekstra.

Fru Klingenberg (inspektrice):

Matematik 2 d e, 1 d e	20 t.
Geografi 2 e, 1 e	4 t.
Naturfag 1 d e	6 t.
	————— 30 timer,
hvorav 10 ekstra.	

Frk. Bødtker:

Norsk 1 f	6 t.
Tysk 2 a c, 1 e f	22 t.
Historie 1 b	3 t.
	31 timer, hvorav 6 ekstra.

Frk. Kielland:

Norsk 1 e	6 t.
Engelsk 2 b c	14 t.
Historie, Geografi 1 c	5 t.
	25 timer.

Frk. Ilsaas:

Norsk 3, 1 a	10 t.
Tysk 3, 1 d	12 t.
Historie 1 a	3 t.
	25 timer.

Kand. teol. Flæten:

Historie 2 d e	6 timer.
--------------------------	----------

Overlærer Hoel:

Matematik 1 f	5 timer.
-------------------------	----------

Stud. filol. A. Solheim:

Skrivning 1 a-f	6 t.
Sløid	2 t.
	8 timer.

Kand. F. Bugge:

Tegning	10 timer.
-------------------	-----------

Lærer Tyrihjell:

Tegning	8 timer.
-------------------	----------

Lærer M. Holmøy:

Sløid	10 timer.
-----------------	-----------

Lærer O. Solberg:

Sløjd 6 timer.

Lærer K. Løvdal:

Sløjd 4 timer.

Frk L. Smith:

Haandgjerning 12 timer.

Kapt. Heyerdahl-Larsen:

Gymnastik gutter 12 timer.

Frk. Eilertsen:

Gymnastik 3. og 2. kl. piker . . . 6 timer.

Frk Iversen:

Gymnastik 1. kl. piker 6 timer.

V. TIMEFORDELINGEN.

Timefordelingen for de 4-aarige klasser var overensstemmende med reglementet. Med hensyn til timefordelingen i de 3-aarige klasser i 1915-16 henvises til timefordelingen ved Den 3-aarige komm. middelskole.

Indtil 1915—16 var under gymnastik ordningen den at pikerne hadde boklige fag naar guttene hadde gymnastik, og omvendt. Denne ordning skyldtes den omstændighet at skolen kun har 1 gymnastiklokale. I skoleaaret 1915—16 benyttedes ved siden av skolens eget gymnastiklokale gymnastiklokalet i Den 3-aarige skole i Akersgaten. Guttene marsjerte, under kommando av tropsføren, frem og tilbake, undtagen i daarlig veir og føre, da de gik spredt, uten kommando. Begge ordninger medfører ulemper, og saalænge skolen har fællesundervisning, er et gymnastiklokale til meget paakrævet.

VI. UNDERSKOLEN.

For de 3-aarige klasser i 1915—16 henvises til Den 3-aarige komm. middelskoles oversigt.

De gjennemgaaede pensa var i de 4-aarige klasser omrent de samme i de 3 skoleaar. Følgende oversikt over undervisningen kan derfor gjælde for dem alle.

RELIGION:

- I kl. *Bibelhistorie*: Læst og repetert *Klaveness'* bibelhistorie for middelskolen, det gamle testamente. *I forklaring* læst og repetert fra begyndelsen til 2den artikel etter *Klaveness'* lærebok. 6 salmer lært utenat.
- II kl. *Bibelhistorie*: Vogts bibelhistorie for middelskolen ved dr. Bang, det nye testamente læst og repetert. *Forklaring*: *Klaveness'* fra 2den artikel til daabens sakramente. 8 salmer.
- III kl. *Bibelhistorie*: Vogts bibelhistorie, den hele bibelhistorie repetert. *Klaveness' forklaring* de to sidste parter, hele forklaringen repetert. 20 salmevers repetert og forklart. Læsning av utvalgte stykker av den hellige skrift.
- IV kl. Dr. Bangs *kirkehistorie* for folkeskolen gjennemgaat. Mundtlig meddelt en kort oversikt over *kirkeaaret* og over *gudstjenestens ordning*.

NORSK:

- I kl. *Læsning* etter Alnæs's lærebok, 1ste del, med forklaring og gjengivelse av det læste. Utenatlærte digt etter samme lærebok. *Grammatik*: Formlæren i sammenhæng, hovedsætninger og bisætninger med disses formale inddeling gjennemgaat etter Hofgaards lille grammatik; analyse, væsentlig etter læreboken. *Skriftlige øvelser*: Gjengivelse av fortælling eller beskrivelse, avvekslende

med diktat. I forbindelse hermed regler for rettskrivning og indøvelse av skiltegnene. Et par norske utarbeidelser av fortællende art.

- II kl. *Læsning* efter *Alnæs's læsebok*, 2. del. Foredrag av utenatlærte digt. Det resterende av *grammatikken*, saavel formlæren som sætningslæren, gjen nemgaard etter *Hofgaards lille grammatik*. Stadig skriftlig analyse og diktat; i regelen hver anden uke en stil av fortællende, beskrivende eller skildrende indhold, i skoleaaret 15 stiler.
- III kl. *Læsning* etter *Alnæs's læsebok*, 3. del. Utenatlærte digt. *Grammatik*: Repetition av det væsentligste av sætningslæren, ledsaget av stadig analyse. *Skriftlige arbeider*: Skriftig analyse samt hveranden uke en stil av fortællende, beskrivende eller skildrende indhold, i skoleaaret 16 stiler.
- IV kl. *Læsning* etter *Alnæs's læsebok*, 4. del. Av det læste blev lagt op til eksamen omrent 100 sider. Som støtte for hukommelsen er ved undervisning i literaturhistorien brukt Broch og Seips „Kortfattet norsk og dansk literaturhistorie, nærmest til bruk for middelskolen“. Verslæren og diktartene gjennemgaard. — Leilighetsvis muntlig og skriftlig analyse.

Skriftlige arbeider: I regelen hver anden uke en utarbeidelse av beskrivende, fortællende eller lettere ræsonnerende indhold. I skoleaaret er skrevet 16 stiler.

TYSK:

- I kl. *Knudsen* og *Kristiansen*: Lærebok i tysk for begyndere, side 1—86. Utenatlæsning og retroversion. Diktater og enkelte stiler efter lærebokens retroversionsøvelser.

- II kl. *Knudsen* og *Kristiansens* læsebok, fra side 80 og boken ut. Av *Kristiansen* og *Holsts* tyske læsebok, I ca. 30 sider. Oversættelse, muntlig gjenfortælling av det statariske pensum.
- III kl. Av *Kristiansen* og *Holsts* tyske læsebok, II ca. 70 sider. *Kristiansens* nye tyske stiløvelser er benyttet dels til stiler paa skolen og hjemmestiler, dels muntlig. *Gundersens* grammatik.
- IV kl. Av *Kristiansen* og *Holsts* tyske læsebok, II læst det gjenstaende av eksamenspensumet; derefter repetert det hele pensum. Kurzorisk læsning efter samme læsebok. *Gundersens* grammatik repetert i sin helhet. 1 hjemmestil hver uke og 1 skolestil hver anden uke etter *Kristiansens* stiløvelser.

ENGELSK:

- II kl. Efter indøvelsen av de engelske lyd og deres betegnelse ved lydskrift blev læst av *Brekkes* lærebok i engelsk for begyndere til side 75. Utenatlæren, gjenfortælling og samtale om det læste i overensstemmelse med den offentlige undervisningsplan. Skriftlige øvelser: Avskrift, diktat og senere gjenfortælling av læste stykker.
- III kl. Av *Brekkes* „Ny engelsk læsebok“ læst og repetert 30 sider av det statariske pensum, desuten læst ca. 40 sider kurzorisk. Av *Herrestads* grammatik repetert formlæren og læst det væsentlige av syntaksen. 1 skriftlig gjenfortælling i ukken.
- IV kl. Av *Brekkes* „Ny engelsk læsebok“ læst 30 sider av det statariske pensum og repetert alt som lægges op til middelskole-eksamen. Desuten læst kurzorisk 40 à 50 sider. *Herrestads* grammatik repetert i sin helhet. 1 skriftlig gjenfortælling hver uke.

REGNING OG MATEMATIK:

- I kl. *Brøk* efter Nicolaisens opgaver hefte II. *Regn-kapsførsel* efter Klingenberg bok hefte I §§1 og 2. *Geometriske forøvelser* efter indledningen i Alfsens geometri.
- II kl. *Praktisk regning* efter Johannesens opgaver i hefte III til og med procentregning. *Regn-kapsførsel* efter Klingenberg bok I §§ 3 og 4. *Geometri* efter Alfsens bok fra begyndelsen til cirke-
len. *Aritmetik* efter Eliassens bok fra begyndel-
sen til division.
- III kl. *Praktisk regning* efter Johannesens bok III fra
og med renteregning til blandingsregning. *Regn-
kapsførsel* efter Klingenberg bok II (opg. 1).
Geometri efter Alfsens bok fra cirkelen til regulære
mangekanter. *Aritmetik* efter Eliassens bok fra
division til 3die bok.
- IV kl. *Praktisk regning* efter Johannesens bok III blan-
dingsregning. *Regn-kapsførsel* efter Klingenberg bok II. *Rumlære* efter tillægget i Alfsens geome-
tri. *Geometri* efter Alfsens bok. Læst ut og
repetert boken. *Aritmetik* efter Eliassens bok.
Læst og repetert boken. Hjemmeopgaver hver
uke. Skoleopgaver som regel hver 14de dag.

GEOGRAFI:

- I kl. Efter *Arstals* og *Skattums* lærebok i geografi for
middelskolen er læst og repetert Norge, Sverige
og Danmark — foruten oversigt over Europa (s.
1—70). Norge efter uttoget. Karttegning.
- II kl. Efter samme lærebok fra Mellemeuropa til Asia
(87—142) læst og repetert. Karttegning.
- III kl. Efter samme lærebok læst og repetert: De frem-

mede verdensdele, omrids av den fysiske og matematiske geografi. Karttegning.

- IV kl. Samme lærebok læst og repetert.

HISTORIE:

- I kl. *Sig. Høst's verdenshistorie* fra begyndelsen til den nyere tid.

- II kl. *Sig. Høst's verdenshistorie* fra Korstogene til Enevældet.

J. Raabes Nordens historie: Fra Olav Kyrre til Enevældet.

- III kl. *Sig. Høst's verdenshistorie* fra Enevældet boken ut.

J. Raabes Norges historie fra reformationstiden til Norge etter 1914.

- IV kl. Læst ut *Høst's* lærebok. Derpaa repetert det hele pensum i historie.

NATURKUNDSKAP:

- I kl. *Zoologi:* Læst og repetert til fisker etter *Sørensens* lærebok.

Botanik: Beskrevet og lært at kjende ca. 20 planter; planternes ytre bygning gjennemgaat etter *Sørensens* lærebok. Plantepresning til herbariet.

- II kl. *Zoologi:* Læst og repetert: Krybdyr, padder, fisker, bløtdyr, insekter samt endel andre vigtige typer av de lavere dyr, alt etter *Sørensens* lærebok.

Botanik: Indøvet Linnés system og gjennemgaat 14 plantefamilier etter *Sørensens* lærebok. Plantepresning til herbariet.

- III kl. *Naturhistorie:* Repetert dyrerikets og planterikets naturhistorie etter *Sørensens* lærebok.

Det menneskelige legemes bygning med litt sundhetslære etter *Knudsen & Falchs* lærebok.

- IV kl. *Fysik:* Gjennemgaat *Andresens* lærebok.

SKRIVNING:

- I kl. Repetition av de latinske alfabeter og skrivning av vanskeligere bokstavforbindelser. Sammenskrift av sætninger.
- II kl. Repetert det store latinske alfabet som forbokstaver til vanskeligere bokstavforbindelser av mindre og større længde.
- III kl. Skrivning av enkelte ord og sætninger med store forbokstaver i alfabetisk orden. Senere latinsk sammenskrift paa enkelte linjer samt konto- og titelskrift paa hver halvside. Øvelser i hurtigere skrift eller haandskrift.
- IV kl. Fortsat med øvelser i latinsk skrift samt konto- og titelskrift som i III kl.
I alle klasser Hareide og Ringdals skriveøvelser.

TEGNING :

- I kl. *Harald Petersens* tegneapparat, III—IV hefte.
- II kl. *Harald Petersens* tegneapparat, IV—V hefte, perspektivtegning.
- III kl. Perspektivtegning.
- IV kl. Perspektivtegning.

SLØID :

- I kl. 2det—4de trin av modelrækken.
- II kl. 5te trin av samme modelrække. Litt arbeids-tegning.
- III kl. 5te trin b. Endel av 6te trin. Fremdeles arbeids-tegning.
- IV kl. Fortsættelse efter 6te trin; det væsentligste av 7de trin. Endel elever har desuten utført arbeider av 8de og 9de trin. Arbeidstegning.
Arbeiderne er utført etter *Kjennerud* og *Løvdals* sløidtegninger.

FØLGENDE LÆREBØKER HAR VÆRET BENYTET
VED UNDERSKOLEN.

I RELIGION:

Vogts bibelhistorie for middelskolen ved dr. *Bang*.

Fra 1915—16: *Klaveness*, bibelhistorie for middelskolen.

Luthers katekismus, dr. *Bangs* utgave.

Klaveness' forklaring.

Dr. *Bangs* kirkehistorie for folkeskolen.

I NORSK:

Alnæs's læsebok, 1—4 del.

Hofgaards lille norske grammatik.

Broch og *Seip*: Kortfattet norsk litteraturhistorie.

I TYSK:

Knudsen & Kristiansen: Lærebok i tysk for begyndere.

Gundersens tyske grammatik.

Kristiansen & Holsts tyske læsebok, 1—2 del.

Kristiansens tyske stiløvelser.

I ENGELSK:

Brekkes lærebok i engelsk for begyndere.

Herrestads engelske grammatik.

Brekkes Ny engelsk læsebok.

I HISTORIE:

Sig. Høst: Verdenshistorie.

J. Raabe: Nordens historie.

I GEOGRAFI:

Arstal og *Skattum*: Geografi for middelskolen.

I NATURKUNDSKAP :

*Sørensen*s zoologi og sammes botanik og flora.

*Andresen*s fysik.

Knudsen & Falch: Det menneskelige legeme.

I REGNING OG MATEMATIK :

*Nicolaisen*s regneskole, 2det hefte.

*Johannesen*s regnebok, 3die hefte.

Bonnevie og *Eliassens* aritmetik.

*Alfsen*s geometri.

VII. Eksamener.

Til middelskoleeksamen fremstillet sig i 1914 122 elever, 62 gutter og 60 piker. 2 strøk ved den skriftlige prøve, og 5 hadde indskrænket prøve. Av de øvrige fik 1 S. tf., 46 M. tf., 66 Tf. og 2 Ng. tf.

I 1915: 170 elever, 113 gutter og 57 piker. 2 strøk ved den skriftlige prøve, og 1 tok indskrænket prøve. Av de øvrige fik 7 S. tf., 57 M. tf., 97 Tt. og 6 Ng. tf.

I 1916: 25 elever, 13 gutter, 12 piker. 2 strøk ved den skriftlige prøve. Av de øvrige fik 6 M. tf., 16 Tf. og 1 Ng. tf.

VIII. SKOLENS BIBLIOTEK OG SAMLINGER.

Den væsentligste tilvekst til biblioteket utgjøres av følgende bøker:

Historisk tidsskrift.

Vor ungdom. — Univ.- og skoleannaler.

Norges historie (illustr.)

A. Ræder, Historien i fortællinger.

Liestøl og Moe: Norske folkeviser.

H. F. Frølich og hans samtid.

E. Lehmann: Barnelærdom.

Samtiden.

St. Halvard.

For kirke og kultur.

Desuten endel leksika og haandbøker.

Der blev anskaffet en laterna magica med endel lysbilleder, foruten nogen historiske og geografiske billeder samt karter.

IX. EKSTRAKT AV SKOLENS REGNSKAP.

Utgift:

1913—14

1914—15

1915—16

Lønninger	112 055.30	145 116.39	76 429.90
Skrivehjælp for rektor	476.25	550	500
Vedlikehold av bygninger m. v.	5 156.60	2 290.99	1 869.61
Inventar og undervisningsmateriel	3 773.83	3 417.60	3 082.77
Brændsel	2 098.09	2 790.68	4 516.08
Belysning	1 240.98	1 212.39	1 336.62
Renhold av skolelokalerne	2 572.88	3 025.35	2 990.70
Vand- og renholdsavgift	517.72	465.70	613.50
Forskjellige utgifter	1 475.25	2 102.78	2 082.38
Restancer utgaat av beholdningen	133.20	345.70	
<i>Beholdning:</i>			
Restancer	2 512.30	1 923	406.80
I kasse	2 218.40	2 140.94	

134 230.80	165 381.52	93 828.36
------------	------------	-----------

IX. EKSTRAKT AV SKOLENS REGNSKAP.

Indtægt:

Beholdning:	1913 - 14	1914 - 15	1915 - 16
Restancer	1 848.40	2 512.30	1 923
I kasse	1 339.29	2 218.40	2 140.94
Skolepenger	41 081.40	48 203.40	14 306.40
Leie av værelser og andre rum	302.00	206.00	430.00
Godtgjørelse for brændsel	240.00	240.00	230.00
Tilfældige indtægter		27.40	1.41
Statsbidrag			18 378.09
Tilskud av bykassen	89 419.71	111 974.02	56 418.52
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	134 230.80	165 381.52	93 828.36
	<hr/>	<hr/>	<hr/>